

Glosář

HDP není DPH, ale...

Dvě zkratky, které se občas pleťou, ale znamenají zcela něco jiného. Hrubý domácí produkt a daň z přidané hodnoty. O obou se často mluví. Ale opravdu nemají nic společného? Stejně jako přesmyčkou písmenek vznikne jedna či druhá zkratka, lze i hrou s jejich obsahem najít zajímavé souvislosti. Předně – hrubý domácí produkt není nic jiného než přidaná hodnota vytvořená firmami, vládou nebo jednotlivci v ekonomice. Tato přidaná hodnota je však ve výrobních cenách a musíme k ní přičíst mimo jiné daň z přidané hodnoty, abychom dostali hrubý domácí produkt. Na HDP se lze dívat také jako na součet výdajů, které platí konečný uživatel a ty v sobě DPH zahrnují. Koncept DPH vychází ze stejné ekonomické logiky jako koncept HDP; každý přidá svůj díl hodnoty k tomu, co nakoupil a prodá to dále. Od státu si pak nárokuje vrácení zaplacené daně. Na konci procesu je konečný spotřebitel, který daň zaplatí ze své kapsy. DPH vypočtená z hodnoty finálního výrobku se tak rovná součtu daňových odvodů v celém výrobním procesu. V tom spočívá kouzlo této daně a zároveň její zranitelnost, pokud se v řetězci objeví díra. To už je ale na jiné vyprávění.

Marek Rojíček

Polské
předsednictví

V červenci 2011 přebíral předsednictví v Radě Evropské unie další z tzv. nových členských států – Polsko. Zároveň začalo období vlády nového tria předsednických zemí: Polsko, Dánsko a Kypr. Polsko se bude během tohoto půlroku věnovat tématům otevřeným předchozími předsednictvími v rámci Pracovní skupiny Rady EU pro statistiku - návrhům nařízení o statistice trvalých kultur a o Evropském systému národních a regionálních účtů v EU a připravovanému znění nařízení o statistice silniční přepravy zboží. Novým tématem je statistika bezpečí před trestnou činností, dalším bude statistický program na období 2013–2017. V rámci předsednictví uspořádá také doprovodné akce včetně konference na téma „Rozvoj Evropského statistického systému v rámci Východního partnerství – směry a strategie“. Informace o polském předsednictví ve statistice najdete na adrese: <http://www.stat.gov.pl/prezydencja2>

Dobrá škola

Počátkem července se v Envi-centru v obci Vysoké Pole konala týdenní Letní škola GeoComputation in GIS. Na akci, kterou pořádala katedra geoinformatiky Univerzity Palackého Olomouc, přednášeli i Lenka Kuprová a Petr Dědič, pracovníci oddělení regionálních analýz a informačních služeb ČSÚ Pardubice. Seznámili studenty s dalšími možnostmi

využívání regionálních statistických dat. Zaměřili se zejména na prezentaci bohatých datových zdrojů ze Sčítání lidu, domů a bytů. Nechyběly konkrétní ukázky kartografických analytických výstupů SLDB 2001. V další části informovali účastníky kurzu o odlišnostech SLDB 2011 oproti předchozím sčítáním a jejich dopadech na budoucí analýzy. Je zřejmé, že regionální data ČSÚ jsou a nadále budou významným podkladem pro studentské práce a projekty, zejména v oblasti GIS.

Za všechny obce

Oddělení regionálních indikátorů jako každý rok připravilo na konci června aktualizaci územně analytických podkladů, tentokrát s údaji roku 2010. Jedná se o statistické údaje, které vycházejí z požadavků Stavebního zákona a k němu vydané vyhlášky č. 500/2006 Sb. V současné době ČSÚ nabízí dostupné a relevantní ukazatele o aktuální demografické situaci ve všech obcích republiky, o struktuře pozemků, o nezaměstnanosti, občanské a technické vybavenosti. Uživatelé, zejména krajské úřady a úřady obcí s rozšířenou působností, mohou na webové stránce http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/csu_a_uzemne_analyticke_podklady_za_obce_ceske_republiky nalézt interaktivní tabulky veřejné databáze a dokument s metodikou jednotlivých ukazatelů. Ke stažení jsou i rozsáhlé XLS soubory obsahující údaje za všechny obce republiky.

Setkání
v Lucembursku

V rámci Spolupráce sousedních zemí zorganizoval Český statistický úřad letos v květnu v Lucembursku setkání nejvyšších představitelů statistických úřadů České repub-

liky, Maďarska, Rakouska, Slovenska a Slovinska. Schůzku vedla Iva Ritschelová, předsedkyně ČSÚ. Při této příležitosti účastníci zhodnotili vývoj a aktivity spolupráce v loňském roce a dohodli se na jejím dalším pokračování. Slovinsko se pak ujalo rotujícího předsednictví na další období.

Nová mluvčí

Od září bude ve funkci tiskové mluvčí a kancléřky předsedkyně ČSÚ, Ivy Ritschelové, působit Bohumila Beranová. Nová mluvčí má bohaté zkušenosti jak s médiem, tak se statistikou. Pracovala jako rozhlasová redaktorka a naposledy jako tisková mluvčí Ústavu pro informace ve vzdělávání, který nyní prochází transformací. Koordinovala marketingovou a mediální strategii k mezinárodnímu výzkumu funkční gramotnosti dospělých v ČR. Podrobněji Bohumilu Beranovou představíme v příštím vydání časopisu Statistika & My.

Demografické
údaje vždy zaujmou

Tereza a Jan byla v loňském roce nejoblíbenější jména novorozenců. A tisková konference ČSÚ o výběru křestních jmen pro potomky zase byla (alespoň podle ohlasů v médiích) nejsledovanější prezentací úřadu v letošním létě. Do konce roku nabídne ČSÚ veřejnosti další zajímavé údaje z demografie, především první výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011.